

ประกาศสถาปนาสมณศักดิ์

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศว่า โดยที่ทรงพระราชดำริว่า พระสงฆ์ซึ่งดำรงในสมณคุณ มีอุปการะยิ่งแก่การพระศาสนา สมควรจะได้เลื่อนอิสริยยศฐานันดรในสมณศักดิ์สูงขึ้นมีอยู่ บัดนี้ จวบกาลมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ควรจะสถาปนาอิสริยยศพระสงฆ์ขึ้นไว้ เพื่อจักได้บริหารพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสถาพรสืบไป

จึงทรงพระราชดำริว่า พระอุดมญาณโมลี เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ ยินดีในเนกขัมมปฏิบัติ สมบูรณ์ด้วยศีลาจารวัตร รัตตัญญูมหาเถรกรรมมั่นคงตลอดมาช้านาน ได้ประกอบกรณียกิจเป็นหิตานุหิตประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาและพระราชอาณาจักรอย่างไพศาล ดังความพิสดารปรากฏในประกาศสถาปนาเป็นที่พระราชาคณะเจ้าคณะรอง เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๒ แล้วนั้น

ครั้นต่อมา พระอุดมญาณโมลี ยิ่งเจริญด้วยอุตสาหะวิริยาคุณมิได้ทอดย
สามารถประกอบพุทธศาสนกิจให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นโดยลำดับ กล่าวคือ ด้านการ
บริหารและการปกครองคณะสงฆ์ ยังคงดำรงตำแหน่งหน้าที่สำคัญ อาทิ เป็น
เจ้าอาวาสวัดสัมพันธวงศาราม เป็นพระอุปัชฌาย์ เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม
เป็นที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๑ (ธรรมยุต) กรรมการเถรสมาคมธรรมยุต เป็นประธาน
ที่ปรึกษาคณะสงฆ์ธรรมยุตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นกรรมการบริหารคณะธรรมยุต
และเป็นกรรมการบริหารมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีผลงาน
จัดระเบียบและส่งเสริมพัฒนาคณะสงฆ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องได้เรียบร้อยตลอดมา
ด้านการศึกษา เป็นผู้อำนวยการศึกษา และเป็นครูสอนพระปริยัติธรรมประจำ
สำนักเรียนวัดสัมพันธวงศาราม เป็นกรรมการตรวจธรรมสนามหลวงและบาลีสนามหลวง
เป็นกรรมการตรวจชำระพิมพ์อรรถกถาพระไตรปิฎก เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา
๕ รอบ เป็นกรรมการกองตำรามหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นกรรมการมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นประธานคณะกรรมการศึกษาสงเคราะห์ และเป็นที่ปรึกษา
คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา ในฐานะเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม และผู้อำนวยการ
ศึกษาประจำสำนักเรียนวัดสัมพันธวงศาราม ได้มีเมตตาอบรม แนะนำ พร่ำสอน
ในข้อวัตรปฏิบัติที่ชอบ กอปรด้วยเหตุผล ประพุดคิดนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ได้เอาใจใส่
พัฒนาการศึกษาเล่าเรียนภายในพระอารามเต็มความสามารถ ได้เรียบเรียงตำราวิชา
แปลไทยเป็นมคธ ไว้เป็นคู่มือการศึกษาของพระภิกษุสามเณรทั่วไป ด้านการเผยแผ่
เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูต สายที่ ๕ ได้นำพระธรรมคำสั่งสอนของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปประกาศเผยแผ่เพื่อประโยชน์สุขแก่พหุชน

ด้วยความอุตสาหะวิริยะอย่างยิ่ง โดยเป็นคณะสงฆ์เดินทางไปตรวจการคณะสงฆ์
เยี่ยมวัดไทยและประชาชนชาวไทยในต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา อินเดีย
สหภาพพม่า ศรีลังกา สิงคโปร์ ฮองกง และมาเลเซีย ทั้งเป็นกำลังแห่งคณะสงฆ์
ช่วยจรรโลงพระพุทธศาสนาให้มั่นคงสถาพรด้วยดี ด้านการสาธารณูปการ ได้เป็น
ประธานกรรมการบูรณปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ และถาวรวัตถุในพระอารามให้มี
ความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย และที่ชำรุดทรุดโทรมให้มั่นคงยิ่งขึ้น เป็นประธาน
จัดสร้างศาลาเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่วัด
สัมพันธวงศาราม และเป็นประธานจัดสร้างพระพุทธสันติสุขไพศาล ณ วัดบ้านเก่าบ่อ
จังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อเป็นพุทธานุสสติและเป็นที่สักการะของพุทธศาสนิกชน
โดยทั่วไป ตลอดทั้งสร้างถาวรวัตถุ เสนาสนะเพิ่มขึ้นให้เพียงพอแก่การปฏิบัติศาสนกิจ
งานพิเศษ เป็นกรรมการร่างกฎหมายเถรสมาคม เป็นกรรมการพิจารณาจัดราษฎร
ขึ้นเป็นพระอารามหลวง เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณาตั้งชื่อวัด เป็นกรรมการ
พิจารณาศาสนสมบัติกลาง เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการความมั่นคงแห่งพุทธศาสนา
ของมหาเถรสมาคม เป็นกรรมการอำนวยการจัดงานปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติ
ณ พุทธมณฑล เป็นประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์มูลนิธิสุจินโณอนุสรณ์ เป็นประธาน
กรรมการฝ่ายสงฆ์มูลนิธิหลวงปู่แหวนสุจินโณ และเป็นประธานที่ปรึกษาฝ่ายสงฆ์
มูลนิธิโรงเรียนวัดสัมพันธวงศาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร อีกทั้งได้ริเริ่มจัดให้มีการ
บรรพชาและอุปสมบทหมู่ให้แก่กุลบุตร เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในมหามงคล
วโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
และในมหามงคลวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สรรพกรณียกิจที่ พระอุดมญาณโมลี ได้ปฏิบัติบำเพ็ญเป็นผลดีแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติ และประชาชนทั่วไป จึงนับได้ว่าเป็นผู้มีเมตตาทีคุณเกื้อกูลต่อพุชน และบัดนี้ พระอุดมญาณโมลี ก็เจริญด้วยวัสสาชุกกาล รัตตัญญุมหาเถรกรณธรรม ประพฤติพรหมจรรย์สมบูรณ์บริสุทธ์ มีจริยาวัตรอันงดงามเป็นปสาทนียคุณ ไพบูลย์ด้วย สมณวัตรทุกสถาน เป็นหลักเป็นประธานอยู่ในคณะสงฆ์รูปหนึ่ง เป็นที่ปรากฏแก่แวด พุทธบริษัทและทางราชการ เป็นที่เคารพสักการแห่งพุทธศาสนิกชนโดยทั่วไป สมควร ยกย่องให้ดำรงในสมณฐานันดรที่ สมเด็จพระราชาคณะสืบไป

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระอุดมญาณโมลี ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามที่จารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระมหาวิรวงศ์ จาดรงกประฐานวิสุต พุทธพจนมธุรธรรมวาที ตรีปิฎกปริยัติโกศล วิมลศีลาจารวัตร พุทธบริษัทปสาทกร ธรรมยุตติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณวาสี สถิต ณ วัดสัมพันธวงศาราม วรวิหาร พระอารามหลวง มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๑๐ รูป คือ พระครูปลัดสัมพิพัฒนวิริยาจารย์ สุนทรธรรมปฏิภาณนายก ปิฎกธรรม บัณฑิต ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูวิมลสรสิทธิ์ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสิริฐสรคุณ พระครูคู่สวด ๑ พระครูบรรณวัตร พระครูรองคู่สวด ๑ พระครู พัทธกิจ พระครูรองคู่สวด ๑ พระครูสังฆบริคุต ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมบัณฑิต เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ มีปฏิภาณปรีชา ได้ศึกษาแตกฉานในมคธปริวรรตและอรรถธรรมวินัย สามารถสอบได้ ได้สำเร็จภูมิเปรียญธรรม ๔ ประโยค ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นพระครูสัญญาบัตร ที่พระครูสิริสารสุธี แล้วโปรดให้เป็นพระราชาคณะที่ พระสิริสารสุธี เป็นชั้นราชที่ พระราชเมธาจารย์ เป็นชั้นเทพที่ พระเทพเมธาจารย์ และเป็นชั้นธรรมที่ พระธรรมบัณฑิต

โดยลำดับ ได้รับการพระพุทธานุภาพ และสังวรรักษาสมณวัตรระเบียบปฏิบัติ ประเพณีราชการเรียบร้อยเป็นอย่างดี เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่สมณศักดิ์ตลอดมา ประกอบกับมีคุณสมบัติวิริยะปฏิบัติหน้าที่ได้ประจักษ์เป็นประโยชน์แก่ พระพุทธานุภาพ และพระราชอาณาจักอย่างไพศาล กล่าวคือ ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นเจ้าอาวาสวัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี เป็นพระอุปัชฌาย์ และเป็นที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๕ (ธรรมยุต) ได้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลปกครองพระภิกษุ สามเณรในพระอาราม ให้อยู่ในระเบียบวินัยและปฏิบัติชอบตามธรรมวินัย ธรรมเนียม ประเพณีที่ดั่งมาตลอดมา ด้านการศึกษา เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี ได้เอาใจใส่ให้การส่งเสริมการศึกษา เช่น รับเป็นภาระจัดหาอุปกรณ์ การเรียนการสอนให้ศูนย์บาลีศึกษาอีสานธรรมยุต ภาค ๘ - ๕ - ๑๐ - ๑๑ และ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดโพธิสมภรณ์ จัดหาทุนการศึกษาถวาย พระภิกษุสามเณร ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลน พร้อมกับ ส่งเสริมให้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป เป็นกรรมการตรวจสอบธรรมในเขตภาค ๘ - ๕ - ๑๐ - ๑๑ และเคยเป็นหัวหน้าคณะนำข้อสอบไปเปิดสอบนักธรรมชั้นตรี โท และเอก ที่รัฐกลันตันและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ปัจจุบันเป็นประธาน ศูนย์ฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมเยาวชน จังหวัดอุดรธานี เป็นประธานโครงการ บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ได้ร่วมกับทางราชการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธ ศาสนา เป็นประธานจัดกิจกรรมเผยแพร่พระพุทธศาสนา จัดอบรมให้โอวาทพระภิกษุ สามเณร เป็นประจำทุกกิ่งเดือน และได้จัดอบรมศีลธรรมแก่บรรดาข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ในวันธรรมสวนะ ด้านการสาธารณูปการ ภายในพระอารามได้ก่อสร้างถาวรวัตถุ และบูรณปฏิสังขรณ์ เสนาสนะต่างๆ อาทิ

“กุฏิอนุสรณ์ ๘๔ ปี พระธรรมบัณฑิต (จันทร์ศรี จนฺททีโป)” “ศาลาเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา” บูรณปฏิสังขรณ์โรงเรียนพระปริยัติธรรมและบูรณปฏิสังขรณ์ศาลาการเปรียญ รวมเป็นเงินกว่า ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งได้จัดให้มีการปลูกต้นไม้ภายในพระอารามเพื่อความร่มรื่นแก่ผู้ที่เข้ามาเยือน จัดสรรแบ่งเขตดูแลรักษาความสะอาดทั้งภายในและภายนอกพระอาราม จัดให้เป็นรมณีสถาน สะอาด สว่าง และสงบภายนอกพระอาราม ได้ดำเนินการจัดสร้างถาวรวัตถุต่างๆ อาทิ เป็นประธานก่อสร้างพระอุโบสถวัดศรีจันทร์ จังหวัดขอนแก่น เป็นประธานจัดหาทุนก่อสร้าง “โรงเรียนศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์” ที่วัดป่าบ้านใหม่ จังหวัดอุดรธานี และเป็นประธานจัดหาทุนก่อสร้าง “สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา” จังหวัดอุดรธานี ด้านงานพิเศษ เคยร่วมเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศหลายคราว อาทิ การสืบหาข้อมูลกรณีที่พระสงฆ์มือฉกรรจ์ที่เมืองลอสแอนเจลิส ชิคาโก และนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา การสวดถอน - สวดผูกพัทธสีมา ที่วัดปานครชิตนีย์เคิร์ชรัฐอออสเตรเลีย และเป็นพระอุปัชฌาย์ ทำพิธีอุปสมบทพระภิกษุจำนวน ๕ รูป ที่วัดพุทธไทยถาวรนามนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

สรรพกรณียกิจที่ พระธรรมบัณฑิต ได้รับภาระปฏิบัติหน้าที่มาปรากฏเป็นผลดี มีความเจริญก้าวหน้าแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติ และประชาชน บัดนี้ พระธรรมบัณฑิต ก็เจริญด้วยพรรษาอายุกาล รัตตัญญูเถรกรณธรรม มั่นคงอยู่ในพรหมจรรย์เนกขัมมปฏิบัติ มีวัตรจริยาน่าเลื่อมใส เป็นหลักอยู่ในคณะสงฆ์รูปหนึ่งสมควรยกย่องให้ดำรงในสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมบัณฑิต ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีนามตามจารึกในหิรัญบัฏว่า พระอุดมญาณโมลี ศีลาจารวรารักษ์

สาทรหิตานุหิตวิมล โสภณธรรมโมวาทานุศาสนี ตรีปิฎกธรรมาลงกรณ์ ธรรมยุตติก
 คณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดโพธิสมภรณ์ พระอารามหลวง จังหวัด
 อุดรธานี มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒนมงกุลคุณ
 อุดลศาสนภารุทธาทร บวรธรรมยุตติกคณานุกรม ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครู
 ธรรมธร ๑ พระครูสรพจน์พิลาศ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสรพจน์ไพไล พระครูคู่สวด ๑
 พระครูสังฆกิจบรรหาร ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมวราภรณ์ เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ
 วิบุลยปรีชาญาณ ได้ศึกษาแตกฉานในมคธปริวรรตน์และอรรถธรรมวินัย สามารถ
 สอบไล่ได้สำเร็จภูมิเปรียญธรรม ๓ ประโยค ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็น พระครู
 สัญญาบัตรที่ พระครูสุภัทรวินัยการ แล้วโปรดให้เป็น พระราชาคณะที่พระโสภณ
 ธรรมาภรณ์ เป็นชั้นราชที่ พระราชสารโมลี เป็นชั้นเทพที่ พระเทพเมธากร และเป็น
 ชั้นธรรมที่ พระธรรมวราภรณ์ โดยลำดับ ได้รับการพระพุทธานุภาพและสังวรรักษา
 สมณวัตรระเบียบปฏิบัติประเพณีราชการเรียบร้อยเป็นอย่างดี เหมาะสมกับตำแหน่ง
 หน้าที่สมณศักดิ์ตลอดมา กอปรกับมีอุตสาหะวิริยะปรีชาญาณ ได้ประกอบกรณียกิจ
 เป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาและพระราชอาณาจักรโดยอเนกประการ กล่าวคือ
 ด้านการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ เป็นเจ้าอาวาสวัดราชผาติการาม เป็น
 พระอุปัชฌาย์ ตลอดเวลาได้เอาใจใส่ในข้อวัตรปฏิบัติของพระภิกษุสามเณรในพระอาราม
 ส่งเสริมให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย และขนบธรรมเนียมประเพณี ดูแล
 ให้เกิดสามัคคีธรรมก่อเกิดความสุขแก่ส่วนรวม เป็นกรรมการศึกษาสงเคราะห์ เป็น
 เลขานุการแม่กองธรรมสนามหลวงเป็นเวลานานกว่า ๒๘ ปี ในสมัยที่สมเด็จพระ
 พระมหาวิรวงศ์ (วิน ชุ่มสาโร ป.ธ. ๘) วัดราชผาติการาม เป็นแม่กองธรรมสนามหลวง

และเป็นรองแม่กองธรรมสนามหลวงอีก ๑๐ ปี ในสมัยที่พระสุธรรมราชาธิบดี (เพิ่ม อภาโก ป.ธ. ๕) วัดราชาธิวาส เป็นแม่กองธรรมสนามหลวงด้านการศึกษามีอุตสาหะรับเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม มาเป็นเวลากว่า ๔๐ ปี ได้ดูแลใส่ใจในการศึกษาของภิกษุสามเณร และศิษยานุศิษย์ ตามกำลังความสามารถด้านการสาธารณูปการ ได้บูรณปฏิสังขรณ์ ต่อเติมซ่อมแซมเสนาสนะและถาวรวัตถุภายในพระอารามให้มั่นคงสถาพรมาโดยตลอด อีกทั้งได้อุปถัมภ์ทะนุบำรุงวัดที่อยู่ห่างไกลในต่างจังหวัด และขาดแคลนทุนทรัพย์ในการบูรณปฏิสังขรณ์ เพื่อให้เป็นที่สัปปายะแก่พระภิกษุสามเณร และเหมาะสมแก่การประกอบศาสนกิจ อาทิ วัดศรีโพนแทน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ได้อนุเคราะห์สร้างอุโบสถให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ สร้างกำแพงแก้วรอบอุโบสถ สร้างกำแพงรอบวัดพร้อมซุ้มประตู สร้างศาลาใหม่ ๒ ชั้น ขึ้นแทนศาลาเก่าชั้นเดียวที่ชำรุดทรุดโทรม โดยใช้เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลและสถานที่ประชุมของทางราชการ นอกจากนี้ ยังได้จัดหาทุนทรัพย์ให้วัดจันทรสัมภคคี อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เพื่อขยายบริเวณวัดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กับได้บูรณะเสนาสนะอื่นๆ อีกมาก ด้านการศึกษาสงเคราะห์และสาธารณสงเคราะห์ ได้ให้การอุปถัมภ์โรงเรียนเทศบาล วัดราชผาติการาม พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการศึกษาของเยาวชนในทุกด้าน เพื่อมุ่งหวังให้เกิดพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ จากการปฏิบัติบำเพ็ญประโยชน์ในด้านต่างๆ จนเป็นที่ประจักษ์ เป็นผลให้ได้รับโล่รางวัล “มหิดล วรานุสรณ์” ซึ่งสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอพระราชทานถวาย ในฐานะที่ประกอบกรณียกิจอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติอย่างสม่ำเสมอ

สรรพคุณที่ยกย่องที่ พระธรรมวราภรณ์ ได้รับภาระปฏิบัติมาย่อมเป็นผลดี และเจริญก้าวหน้าแก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติ และประชาชน จึงนับได้ว่า พระธรรมวราภรณ์ เป็นผู้มีความเสียสละ มีเมตตาธรรมน้อมนำประชาชนให้ดำรงตน อยู่ในคุณความดี บัดนี้ ได้เจริญด้วยพรรษาอายุกาล รัตตัญญูเถรกรรมธรรม มั่นคงอยู่ใน พรหมจรรย์ เนกขัมมปฏิบัติ มีจริยาวัตรน่าเลื่อมใส เป็นหลักอยู่ในคณะสงฆ์รูปหนึ่ง เป็นที่ปรากฏแก่มวลพุทธบริษัทและทางราชการ เป็นที่เคารพสักการแห่งพุทธศาสนิกชน โดยทั่วไป สมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงในสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมวราภรณ์ ขึ้นเป็นพระราชา คณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระธรรมปัญญาจารย์ ปรียัติญาณโสภณ วิมลศีลาจารประยุต วิสุทธิธรรมนายก ดิลกคุณาลงกรณ์ ธรรมยุตติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดราชผาติการาม วรวิหาร พระอารามหลวง มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒน ปัญญาคุณ วิบูลคณาภรณ์ ธรรมวินยสุนทร สังฆานุนายก ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูพุทธพจนประภาส พระครูคู่สวด ๑ พระครูธรรมศาสนโฆสิต พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆกิจจาทร ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมดิลก เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ วิบุลปรีชาญาณ ได้ศึกษาแตกฉานในมคธปริวรรตน์และอรรถธรรมวินัย สามารถสอบได้ ได้สำเร็จภูมิเปรียญธรรม ๕ ประโยค ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นพระครูสัญญาบัตร ที่พระครูวินัยโกศล แล้วโปรดให้เป็นพระราชาคณะที่ พระวินัยโกศล เป็นชั้นราชที่ พระราชวินยาภรณ์ เป็นชั้นเทพที่ พระเทพกวี และเป็นชั้นธรรมที่ พระธรรมดิลก โดยลำดับ ได้รับภาระพระพุทธศาสนา และสังวรรักษาสมณวัตรระเบียบปฏิบัติประเพณี

ราชการเรียบร้อยเป็นอย่างดี มีอุตสาหกรรมวิริยะ ประกอบกรณียกิจเป็นहितานุहितประโยชน์ เป็นโสภณผลแก่พระพุทธศาสนา และพระราชอาณาจักรนานัปการ สมกับตำแหน่งหน้าที่ สมณศักดิ์ตลอดมา กล่าวคือ ด้านการบริหาร และการปกครองคณะสงฆ์ เป็นเจ้าอาวาส วัดเจดีย์หลวง อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และรักษาการเจ้าอาวาสวัดป่าดาราภิรมย์ พระอารามหลวง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพระอุปัชฌาย์ เป็นอนุกรรมการคณะธรรมยุต และเป็นเจ้าคณะภาค ๔ - ๕ - ๖ - ๗ (ธรรมยุต) ได้ปฏิบัติหน้าที่อบรมดูแลพระภิกษุสามเณร ศิษยานุศิษย์ในพระอาราม และในเขตปกครอง ให้ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัย ธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามตลอดมา ด้านการศึกษา เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและบาลี เป็นครูใหญ่ประจำสำนักเรียนวัดเจดีย์หลวง และได้ร่วมกับมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย จัดตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ชั้น ๓ วัดเจดีย์หลวง เป็นประธานกรรมการโรงเรียนพระปริยัติธรรม และโรงเรียนธรรมสาธิตศึกษา จังหวัดลำพูน เป็นรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา (มมร.) ด้านการเผยแผ่ ภายในประเทศ ได้ให้การศึกษอบรมทางด้านจิตใจแก่ประชาชน และรับอาราธนาไปบรรยายธรรมตามสถานที่ต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียง ทั้งทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและทางสถานีวิทยุโทรทัศน์อย่างต่อเนื่องเรื่อยมา ในต่างประเทศ ได้เข้าร่วมประชุมสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ ๖ ณ เมืองกาบาเอ กรุงย่างกุ้ง สหภาพพม่า ในงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ และได้รับอาราธนาไปร่วมอภิปรายในหัวข้อ “อิทธิพลของศาสนา และวัฒนธรรมในการพัฒนาชนบท” ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย อีกทั้งได้เดินทางไปแสดงปาฐกถาธรรม ที่วัดไทยในต่างประเทศมากมายหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา

เครือรัฐออสเตรเลีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นต้น นอกจากนี้
ได้รจนานหนังสือธรรมะทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง พิมพ์แจกจ่ายเป็นที่ระลึกในโอกาส
ต่างๆ เพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษานำไปปฏิบัติ มีวิริยะอุตสาหะเขียนบทความ
ธรรมะต่างๆ ที่ให้แง่คิด ตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และหนังสือ
อนุสรณ์ต่างๆ อย่างต่อเนื่องตลอดมา ด้านการสาธารณูปการ ได้บูรณะและก่อสร้าง
ถาวรวัตถุภายในพระอาราม ก่อสร้างอาคารกาญจนาภิเษก เพื่อร่วมเฉลิมฉลอง
ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ๕๐ ปี ก่อสร้างอาคาร
อุสส. ศาสนทายาท โดยทุนทรัพย์เริ่มต้นของเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรมบาลี
และโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ (โรงเรียนสามัคคีวิทยาทาน) ปรับปรุง
ซ่อมแซมพระวิหารหลวง และบูรณะซ่อมถาวรวัตถุอื่นๆ อีกมากมาย รวมเป็นเงิน
กว่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ยังได้จัดสร้างพระแก้วหยกเชียงใหม่ หรือ
พระพุทธรูปเฉลิมสิริราช เพื่อเป็นพุทธานุสสติและเป็นที่สักการะแก่พุทธศาสนิกชน
ทั่วไป ด้านศึกษาสงเคราะห์และสาธารณสงเคราะห์ ในฐานะประธานกรรมการมูลนิธิ
เมตตาศึกษา ได้ก่อตั้ง “โรงเรียนเมตตาศึกษา” เป็นโรงเรียนเอกชนระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น ให้การศึกษาโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน เพื่อค้ำจุนเด็กที่เรียนดี ประพฤติดี
แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ภายใต้การดำเนินงานของ “มูลนิธิเมตตาศึกษา” เป็นประธาน
คณะกรรมการมูลนิธิศึกษาพัฒนาชนบท เป็นอาจารย์พิเศษของสถาบันการศึกษา
ในจังหวัดเชียงใหม่ และเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เขตการศึกษา ๕ จากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิได้ย่อหย่อนด้วยความอุตสาหะวิริยะ
เต็มกำลังความสามารถ ได้อุทิศตนจนเป็นผลปรากฏแก่สาธารณชนทั่วไป จึงเป็นเหตุให้

ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติคุณทั้งจากส่วนราชการและสถาบันการศึกษาต่างๆ อาทิ ได้รับพระราชทานรางวัลประกาศเกียรติคุณเข็มที่ระลึกเชิดชูเกียรติ พัด ยาม ฯลฯ จาก สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะที่เป็นพระสงฆ์พัฒนาดีเด่นประจำปี และได้รับโล่เกียรติคุณ “แผ่นดินธรรม - แผ่นดินทอง” จากคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ นอกจากนี้ ยังได้รับปริญญาคุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากสถาบันการศึกษาต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นต้น อีกทั้งได้รับพระราชทานโล่รางวัล “มหิดลวานุสรณ์” ในฐานะผู้บำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติ

สรรพกรณียกิจที่ พระธรรมดิลก ได้ปฏิบัติบำเพ็ญมาโดยตลอด ปรากฏเป็นผลดีแก่พระพุทธศาสนาและพระราชอาณาจักร จึงนับได้ว่า พระธรรมดิลก เป็นผู้เจริญด้วยคุณธรรม วิชา และจรณะ ทั้งมีปรีชาฉลาดในการเผยแผ่และบริหารงาน พระศาสนาให้รู้ด้นักบุญยิ่ง สมบูรณ์ด้วยหิตานุหิตประโยชน์ และบัดนี้ พระธรรมดิลก ก็เจริญด้วยพรรษาอายุกาล รัตตัญญูเถรกรณธรรม มั่นคงอยู่ในเนกขัมมปฏิบัติ เป็นอจลพรหมจริยาภีรต์ มีจริยาวัตรน่าเลื่อมใส สมควรยกย่องให้ดำรงในสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมดิลก ขึ้นเป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพุทธพจนวราภรณ์ อติสร วุฒิโสภณ วิมลศีลาจารวัตร วิสุทธิธรรมปฏิบัติวินยวาท พุทธศาสน์คณาธิกร ธรรมยุตติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดเจดีย์หลวง วรวิหาร พระอารามหลวง จังหวัดเชียงใหม่ มีฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒนวรคุณ วิบูลธรรมรักจิต วิจิตรธรรมคณานุนายก ๑ พระครูวินัยธร ๑

พระครูธรรมธร ๑ พระครูประสาทสรคุณ พระครูคู่สวด ๑ พระครูอดุลสรนิเทศ

พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆพิเนต ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมปริยัติโสภณ เป็นพระเถระผู้เจริญใน
สมณคุณ วิบุลยปรีชาญาณ ได้ศึกษาแตกฉานในมคธปริวรรตน์และอรรถธรรมวินัย
สามารถสอบไล่ได้สำเร็จภูมิเปรียญธรรม ๕ ประโยค ทรงพระกรุณาโปรดให้เป็น
พระราชาคณะที่ พระศรีวิราภรณ์ แล้วโปรดให้เลื่อนเป็นชั้นราชที่ พระราชวิราภรณ์
เป็นชั้นเทพที่ พระเทพปัญญามณี และเป็นชั้นธรรมที่ พระธรรมปริยัติโสภณ โดยลำดับ
ได้รับการพระพุทธานุภาพและสังวรรักษาสถาบันระเบียบปฏิบัติประเพณีราชการ
ได้เรียบร้อยเป็นอย่างดี เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่สมณศักดิ์ตลอดมา ประกอบกับ
มีอุตสาหะวิริยะปฏิบัติงานปรีชา ได้ประกอบกรณียกิจเป็นหิตานุหิตประโยชน์แก่
พระพุทธานุภาพและพระราชอาณาจักรอย่างไพศาล กล่าวคือ ด้านการบริหารและ
การปกครองคณะสงฆ์ เป็นเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ได้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลปกครอง
พระภิกษุสามเณรและศิษยานุศิษย์ในพระอาราม และในเขตปกครอง ให้อยู่ในระเบียบ
วินัยโดยเคร่งครัด ให้ปฏิบัติชอบตามธรรมเนียมธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งงามตลอดมา
เป็นเจ้าคณะภาค ๘ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูต สายที่ ๕ และเป็นกรรมการศูนย์ควบคุม
การไปต่างประเทศสำหรับพระภิกษุสามเณร (ศ.ต.ภ.) ด้านการศึกษา เป็นเจ้าสำนักเรียน
วัดไตรมิตรวิทยาราม เป็นกรรมการตรวจธรรมสนามหลวง เป็นกรรมการตรวจร่าง
เฉลยข้อสอบบาลีสนามหลวง และเป็นกรรมการตรวจบาลีสนามหลวง ประโยค ป.ธ. ๕
ทั้งได้ดำเนินการจัดสร้างศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรม ซึ่งเป็นศูนย์การศึกษา
ของวัดไตรมิตรวิทยาราม ตั้งอยู่ที่บ้านซับสนอง ตำบลขนงพระ อำเภอปากช่อง
จังหวัดนครราชสีมา จัดเป็นสถานที่ศึกษาแผนกนักธรรม และบาลีโดยเฉพาะ เริ่มเปิด

ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึงปัจจุบัน เปิดสอนนักธรรมชั้นตรี โท เอก และบาลีชั้นไวยากรณ์ประโยค ๑ - ๒ และประโยค ป.ธ. ๓ ได้ส่งเสริมการศึกษา โดยสงเคราะห์อนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรและอำนวยความสะดวกให้พระภิกษุสามเณร ได้ศึกษาพระธรรมวินัยให้เข้าใจสารัตถธรรมน้อมนำไปปฏิบัติเพื่อเป็นกำลังสำคัญของพระศาสนาสืบไป ด้านการเผยแผ่ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๒ จนถึงปัจจุบัน ได้รับ อารามแสดงพระธรรมเทศนาในวันธรรมสวนะและวันเทศกาลสำคัญเป็นประจำ ตลอดมา จัดอบรมศีลธรรมแก่นักเรียนและอารามิกชนเป็นนิจ จัดส่งพระภิกษุไปสอน ศีลธรรมที่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และโรงเรียนมหาวิทยาลัย เป็นประจำทุกปี ในวันสำคัญของประเทศ ได้จัดกิจกรรมเผยแผ่ธรรมะเพื่อสาธุชนทั่วไปได้ศึกษาเข้าใจ นำไปปฏิบัติ ให้เกิดความสุขในชีวิตประจำวัน ด้านการสาธารณูปการ ได้ก่อสร้าง ถาวรวัตถุและบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะต่างๆ ในพระอารามให้มั่นคงถาวร เป็นระเบียบ สวยงาม ทำให้เกิดความรื่นรมย์และความเลื่อมใสแก่สาธุชนทั่วไป รวมเป็นเงิน ๒๘,๘๖๖,๓๐๒ บาท และได้ก่อสร้างศูนย์การศึกษาพระปริยัติธรรมวัดไตรมิตรวิทยาราม เขาม่งซี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา รวมเป็นเงิน ๒๕,๖๕๑,๐๕๑ บาท ด้านศึกษาสงเคราะห์และสาธารณสงเคราะห์ ในฐานะที่เป็นกรรมการกองทุนของ พระพุทธมหาสุวรรณปฏิมากร (หลวงพ่อดอกคำ) และกองทุนของพระเดชพระคุณ พระวิสุทธาธิปัตติ (ไสว จิตวีระเถร) อดีตเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ให้การ สงเคราะห์เป็นทุนการศึกษาแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา และทุนอาหารกลางวันแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พร้อมทั้งจัดหาทุน เข้าสมทบและพิจารณามอบทุนแก่นักเรียนโรงเรียนต่างๆ และมอบรางวัลให้ครูอาจารย์ ตลอดถึงเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยและโรงเรียนมหาวิทยาลัย ที่มีความขยัน

และเสียสละเป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๓ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๖,๐๘๖,๓๐๐ บาท และได้จัดตั้งทุนนิธิเพื่อการศึกษาพระปริยัติธรรมของวัดไตรมิตรวิทยาราม รวม ๔๗๕ ทุน มีเงินรวม ๑๔,๓๓๐,๓๒๕.๕๕ บาท ด้านงานพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นกรรมการตรวจชำระพระไตรปิฎก แผนกพระสูตรตันตปิฎก พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๖ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์จัดบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ปีละ ๑๐๐ รูป พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นคณะเตรียมการศึกษาหาข้อมูลรวบรวมพยานหลักฐานวินิจฉัยกรณีการประพาศติมิชอบด้วยพระธรรมวินัยของพระภิกษุสามเณรเสนอมหาเถรสมาคม และเป็นคณะทำงานการประกาศนียบัตร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นคณะสงฆ์ไทยไปตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของพระธรรมทูตที่สหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปัจจุบัน เป็นกรรมการพิจารณาถวายรางวัลขึ้นเป็นพระอารามหลวง เป็นกรรมการตั้งชื่อวัดก่อนการรื้อถอนนำเสนอมหาเถรสมาคม เป็นประธานกรรมการประสานงานศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และเป็นรองประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา

สรรพกรณียกิจที่ พระธรรมปริยัติโสภณ ได้ปฏิบัติบำเพ็ญตลอดมาแล้วนั้น เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนเป็นผลดีแก่พระพุทธศาสนา และประเทศชาติ จึงนับได้ว่าพระธรรมปริยัติโสภณ ได้อุทิศตนให้แก่พระพุทธศาสนาและสังคมอย่างแท้จริง ด้วยความอุตสาหะวิริยะ เป็นตัวอย่างที่ควรยึดถือปฏิบัติตาม และบัดนี้พระธรรมปริยัติโสภณ ก็เจริญด้วยวัสสาชุกาล รัตตัญญูเถรกรณธรรม มั่นคงอยู่ในพรหมจรรย์ เนกขัมมปฏิปทา มีวัตรจริยาน่าเลื่อมใส เป็นหลักอยู่ในคณะสงฆ์รูปหนึ่งสมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงในสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมปริยัติโสภณ ขึ้นเป็น พระราชาคณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพรหมเวที ศรีสังฆโสภณ วิมลศีลาจาร สุวิธานปริยัติกิจ ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดไตรมิตรวิทยาราม วรวิหาร พระอารามหลวง มีฐานานุกาถ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป คือ พระครูปลัดสุวัฒนพรหมวุฒิกุล อุดมคณิสสร บวรสังฆานุนายก ๑ พระครูวินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูวิมลสรกิจ พระครูคู่สวด ๑ พระครูวิจิตรสรคุณ พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆกิจจาภิรักษ์ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

อนึ่ง ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมวชิรญาณ เป็นพระเถระผู้เจริญในสมณคุณ วิบุลยปรีชาญาณ ได้ศึกษาแตกฉานในมคธปริวรรตน์และอรรถธรรมวินัยสามารถ สอบไล่ได้สำเร็จภูมิเปรียญธรรม ๓ ประโยค และนักธรรมเอก ได้เป็นฐานานุกรม ใน สมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณณกมหาเถร ป.ธ. ๕) ตำแหน่งพระครูปลัด สัมพิพัฒน์ธีรอาจารย์ ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดให้เป็นพระราชาคณะที่ พระสุธีรัตนภรณ์ แล้วโปรดให้เลื่อนเป็นชั้นราชที่ พระราชรัตนภรณ์ เป็นชั้นเทพที่ พระเทพประสิทธิ์มณฑ และเป็นชั้นธรรมที่ พระธรรมวชิรญาณ โดยลำดับ ใต้รับภาระพระพุทธศาสนาและ สังวรรักษาสมณวัตรระเบียบปฏิบัติประเพณีราชการเรียบร้อยเป็นอย่างดี มีวิริยะ อุตสาหะปฏิภาณปรีชาในการประกอบพุทธศาสนกิจ เป็นติดตามहितประโยชน์อย่าง ไพศาลสมกับตำแหน่งหน้าที่สมณศักดิ์ตลอดมา กล่าวคือ ด้านการบริหารการปกครอง คณะสงฆ์เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส เป็นรองประธานกรรมการบริหาร วัดจักรวรรดิราชาวาส เป็นประธานกรรมการฝ่ายปกครองวัดจักรวรรดิราชาวาส ได้เอาใจใส่ในข้อวัตรปฏิบัติของพระภิกษุสามเณร ส่งเสริมให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

ตามกรอบพระธรรมวินัย กฎ กติกา มหาเถรสมาคม เป็นพระอุปัชฌาย์ เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม เป็นกรรมการอุปถัมภ์และที่ปรึกษาสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา เป็นประธานกรรมการดำเนินการสร้าง และกรรมการอำนวยการ (เจ้าอาวาส) วัดธัมมาราม นครชิคาโก เป็นประธานกรรมการสร้างและกรรมการอุปถัมภ์ วัดพุทธาวาส นครฮิวสตัน รัฐเท็กซัส และวัดพุทธรังษี นครไมอามี รัฐฟลอริดา แห่งสหรัฐอเมริกา ก่อให้เกิดความเจริญต่อการพระศาสนา ทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นที่ประจักษ์ด้านการศึกษา เป็นกรรมการตรวจธรรมสนามหลวง เป็นประธานกรรมการอุปถัมภ์ สำนักศาสนศึกษา วัดยางน้อย อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี เป็นกรรมการสภาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี เป็นกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการจัดการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับเยาวชนในต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นอาจารย์บัณฑิตพิเศษคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษในการศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณรภายในพระอาราม ส่งเสริม อุปถัมภ์ทั้งทางกำลังทรัพย์ และกำลังปัญญา ทำให้พระภิกษุสามเณรสำนักเรียน วัดจักรวรรดิราชาวาสสอบได้เปรียญธรรมเป็นจำนวนมาก เป็นผู้สนใจใฝ่ศึกษาค้นคว้าความรู้ในด้านต่างๆ ทั้งทางคฤหัสถ์และคฤหัสถ์ เช่น โหราศาสตร์ อักษรศาสตร์ วิชาการประพันธ์ทั้งร้อยแก้วร้อยกรอง สะท้อนปรัชญาชีวิต เผยแพร่พุทธธรรมและการสื่อสารคตินิยม นำสิ่งที่ดีงามสู่ประชาชน เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เคยได้รับรางวัลชนะเลิศการประพันธ์ระดับชาติหลายครั้ง สนใจศึกษาความรู้ด้านปรัชญา รัฐศาสตร์ การบริหาร การปกครอง ตลอดถึงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพื่อประโยชน์แก่กิจการงานพระศาสนาอย่างแนบแน่น ด้านการสาธารณูปการ ในส่วน

พระอารามในฐานะประธานกรรมการควบคุมดูแล การบูรณะ พัฒนาปูชนียสถาน และเสนาสนะที่ทรุดโทรมให้กลับคืนดี อีกทั้งดำเนินการซ่อมแซมถาวรวัตถุใน พระอารามให้มีสภาพมั่นคงงดงามดังที่ปรากฏในปัจจุบัน ในส่วนภายนอกพระอาราม ได้ชักชวนและร่วมแรงร่วมใจกับชาวไทยและผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในสหรัฐอเมริกา สร้างวัดธัมมาราม วัดพุทธาวาส และวัดพุทธรังษี อันเป็นวัดไทยให้เป็นหลักฐาน มั่นคงในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นสถานที่เผยแพร่คำสั่งสอนของพระบรมศาสดา ปลุกฝังปสาทะให้เกิดขึ้นแก่ผู้ที่สนใจใฝ่ธรรมอย่างกว้างขวาง ทั้งให้ชาวไทยและ ชาวต่างประเทศได้น้อมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านสาธารณสงเคราะห์ เป็นประธาน มูลนิธิพระพุทธโลกนาถสุโขทัย เป็นประธานกรรมการอุปถัมภ์กองทุนนิธิ “เทพประสิทธิ์” เพื่อโครงการส่งเสริมศูนย์ศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ปรึกษามูลนิธิกาญจนบารมีศูนย์หาวชิราลงกรณ ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร อีกทั้งได้เชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสใน พระรัตนตรัยร่วมใจบริจาคทุนทรัพย์ รับเป็นเจ้าภาพสร้างวัด และถาวรวัตถุมากมาย หลายแห่ง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้เป็นที่สัปปายะแก่พระภิกษุสามเณร และเหมาะสมแก่การประกอบศาสนกิจ อาทิ วัดบ้านยางน้อย ตำบลก่อเอ้ อำเภอ เชียงโน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งได้รับการยกย่องจากกรมการศาสนา เป็นวัดพัฒนา ตัวอย่าง ประจำปี ๒๕๕๓ นอกจากนี้ ยังได้ช่วยเหลือทางราชการในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชนด้วยการบริจาคทุนทรัพย์สงเคราะห์ผู้ประสบวาตภัย อุทกภัย และ เหตุการณ์วิกฤตต่างๆ อยู่เสมอ อันเป็นเหตุให้ประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดาร คลายทุกข์และเกิดความผาสุกได้ระดับหนึ่ง ด้านการเผยแพร่ นอกจากการดำเนินการ เผยแพร่พระพุทธศาสนาในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ซึ่งมีผลให้เกิดความรู้ความเข้าใจ

ธรรมะแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างลึกซึ้งแล้ว ได้ประยุกต์ผลจากการเดินทางไปที่ศนศึกษาคุณงานพระศาสนาในประเทศต่างๆ ทั้งเอเชียและยุโรป มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเผยแผ่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้เป็นอย่างดี มีอุตสาหะวิริยะ อย่างมั่นคงในการเทศนาและปาฐกถาธรรมอบรมประชาชน ตลอดทั้งข้าราชการ ทหาร ตำรวจ นักเรียนและนักศึกษา ให้เกิดศรัทธาปสาทะในพระพุทธศาสนา รับอาราธนาแสดงพระธรรมเทศนา ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลงานพระราชพิธี ในโอกาสต่างๆ เป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจและเลื่อมใสในแนวทางปฏิบัติของพระพุทธศาสนา ซึ่งสาธุชนทั่วไปจะน้อมนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อันเป็นผลให้เกิดความสงบมั่นคงในชาติบ้านเมืองได้อย่างแท้จริง จากผลดำเนินการและบำเพ็ญประโยชน์ด้านต่างๆ เป็นเหตุให้ได้รับการยกย่องจากส่วนราชการ องค์กร และสถาบันต่างๆ โดยได้รับพระราชทานเสมาธรรมจักร จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้รับเกียรติบัตรยกย่องให้เป็นพลเมืองกิตติมศักดิ์ แห่งนครชิคาโก มีศักดิ์และสิทธิในด้านการเผยแผ่ศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรมไทย อันดิงาม ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เป็นเกียรติคุณสืบมา

สรรพกรณียกิจที่ พระธรรมวชิรญาณ ได้รับการปฏิบัติ ปรากฏเป็นผลดีและเจริญก้าวหน้าแก่พระพุทธศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ ประเทศชาติทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงนับได้ว่าเป็นผู้มีความเสียสละ มีความรับผิดชอบทั้งปรีชาฉลาดในวิเทศภาษา สามารถบริหารงานพระพุทธศาสนา สมบูรณ์ด้วยอรรถคุณและปรหิตคุณดังกล่าว บัดนี้ พระธรรมวชิรญาณ ก็เจริญด้วยวัสสาายุกาล รัตตัญญู เถรกรณธรรม มั่นคงอยู่ในพรหมจรรย์เนกขัมมปฏิบัติ มีจริยาวัตรนำเลื่อมใสเป็นหลัก อยู่ในขณะสังขารูปหนึ่ง สมควรที่จะได้ยกย่องให้ดำรงในสมณฐานันดรสูงขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการโปรดสถาปนา พระธรรมวชิรญาณ ขึ้นเป็นพระราชา
คณะเจ้าคณะรอง มีราชทินนามตามที่จารึกในหิรัญบัฏว่า พระพรหมวชิรญาณ ไพศาล
ศาสนกิจสิทธิปริณายก ธรรมวิเทศดิลกสุทธิกวีปาพจนโสภณ วิมลสีลาจารนิวิฐ
ราชวิสิฐวชิรालงกรณ มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี สถิต ณ วัดจักรวรรดิ
ราชาวาส วรมหาวิหาร พระอารามหลวง มีฐานานุศักดิ์ตั้งฐานานุกรมได้ ๘ รูป
คือ พระครูปลัดสุวัฒนวชิรคุณ วิบูลศาสนการุทธาทร บวรสังฆารนายก ๑ พระครู
วินัยธร ๑ พระครูธรรมธร ๑ พระครูวิศาลสรคุณ พระครูคู่สวด ๑ พระครูวิบูลสรกิจ
พระครูคู่สวด ๑ พระครูสังฆการพิสิฐ ๑ พระครูสมุห์ ๑ พระครูใบฎีกา ๑

ขออาราธนาพระคุณผู้ได้รับพระราชทานสถาปนาเลื่อนสมณฐานันดร เพิ่ม
อิสริยยศในครั้งนี้ จงรับธุระพระพุทธศาสนา เป็นภาระสั่งสอน ช่วยระงับอธิกรณ์และ
อนุเคราะห์พระภิกษุสามเณรในคณะและในพระอาราม ตามสมควรแก่กำลังและ
อิสริยยศซึ่งพระราชทานสถาปนา และจงเจริญอายุ วรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสาร
สิริสวัสดิ์ จิรัฏฐิติ วิรุพหิไพบูลย์ ในพระพุทธศาสนาเทอญ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

เป็นปีที่ ๕๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี